

ביתנו

עלון קבוצת העוגו

1 ביולי 1963 - תשכ"ג

מס. 37

עלם סידום ענת הלפרים

יחד עם מאות אלפי התלמידים במדינה סימו גם ילדי קבוצנו את שנת לימודיהם, כל הכיתות המו בשבועות האחרונים מפעילות קדחתנית של הילדים בהכנות למסיבות הסיום המסורתיות, בהצגות ובריקודים. המסיבות בכיתות היסוד נתקמו במסגרת הכיתה עם ההורים ואילו מסיבת הסיום של "תומר" נערכה במסגרת כל הקבוץ בהציגם את רוביץ הוד, כל מסיבות הסיום עברו בהצלחה רבה כשהילדים מאושרים מהצלחתם זו.

כבר בימים הראשונים לחופשתם יוצאים הילדים על כיתותיהם למחנות. "תומר" יוצאת למחנה לראש העין למשך 4 ימים. "מעין" להרי ירושלים ל-5 ימים, ו"אמיר - שקמה" לכפר החורש גם כן ל-5 ימים. לכיתות מתלויים מדריכיהם מהקן, יצחק, מירון, רחל ובורית כמדריכים וכמלויים בוספים אילן וירמי, כלם מ"רימון". פרט למחנות המאורגנים מתארגנות גם קבוצות של יחידים לטיולים בחלקי הארץ השונים.

באחל לכל הילדים בלוי חופש בעים ואגירת כח לשנת הלימודים החדשה.

..

ל י ס ק ב ,

למאנא יסקב לאחרי שלמאנא 6 נניק
לסבר אמנא ככרת צרק אראכה אסקריות בחינא,
רציןא להאצות במספר מיליק מסל גבי "ביתנא".
הלא לאלה אמנא ברעסי הצלחה אכסאלן אכב
אמנא לקבוצה אחת.

אכסת נאחל לא הצלחה בצלאת הבאיק אנקלה
נניק לקיוק יחסיק הצלוקי בינינא!

בביתנו ובשבת הקיבוץ

עם בוא מחנות העבודה התנועתיים בחדשי החופש למשקנו, הציעה המזכירות לאריה שמור להיות להם למקשר, אריה קבל את ההצעה והחל לעסוק בכך בפועל. כיום שוהה אצלנו מחנה מכיתות י' בבאר-שבע, אחריהם עומד להגיע מחנה מחיפה.

המזכירות דנה בפנייתה של ו. העבודה להחזיר את זאב כהן מחצרות בתי-הילדים לבית החרושת והחליטה להענות לתביעתה זו, לכן זאב יחזור בקרוב לשם ובמקומו כחצרן ילדים מוצע דוד שמחוני, שההצעה עליו טובא עוד להחלטת שיחת הקיבוץ.

הנהלת הסמינר באורנים פנתה למזכירות לשחרר את אלק ליומיים בשבוע לשם הוראה שם. המזכירות החליטה להענות בחיוב.

בשבוע שעבר הגיעו אלינו מארגנטינה 2 המשפחות דואר, האחת: יוסף 37, מלכה 30, נורית 8 1/2, דב 7, אריה 5 1/2. השניה: זאב 35, בתיה 26, גבריאל 4, מיכאל 2 וחמשה חודשים. בשבת האתם הביעו את שביעות רצונם מכל אשר הספיקו לראות ולשמוע אצלנו ומביחים שיקלטו במהרה הם וילדיהם בתוכנו. היו ברוכים בבואכם ברצון כן להצטרף ולהקלט בקיבוצנו.

מחלקת הקליטה של הקב"א הציע למזכירות לקלוט משפחה שהגיעה זה עתה מארגנטינה, יחד עם משפחת דואר, בקבוצנו, משפחת וילנסקה. 35 - 30, בת לתומר, בת לאלומה ובן לגן-ברכה. באלה הימים יבקרו אצל המשפחה המתגוררת באורח ארעי בקרית עמל כסדר מטעם הסוכנות, המזכיר עם אנשי החינוך שצריכים לקלוט את ילדיהם, ולאור בקור זה יוחלט על הקליטה.

עם קליטה זאת ואלו שבאופק ימצא קבוצ במצר מבחינת הדיור, להוותנו לא יהיה מנוס גם הפעם מלבקש את רכז הבניה לגמור בינתיים ובאורך דחוף בית אחד של 4 יחידות דיור ולאחר מכן את יתר 12 היחידות, כי הרי לא יתכן, בגלל כמה חודשי פגור בבניה לוותר על קליטות מתאימות לנו לטווח ארוך.

במחלקת הקליטה של הקב"א נדונו קשיי הקלטותה של בת משפחת קפלן בתומר, שם הציעו כפתרון צרופה של הבת לקבוצה המקבילה לתומר במעברות, אך הצעה זו אינה נראית לחברנו כפתרון מניח את הדעת לכן יברר זאת המזכיר שנית במחלקה למען להשיג פתרון יותר טוב לבעיה.

שיחת הקיבוץ בחרה ביעל הלמן כמנהלת המועדון לחבר, אך כיון שיעל מכהנת עתה כסדרנית עבודה, תביא המזכירות בהקדם הצעה להחלפתה בסדר העבודה לאלתר למען נוכל סוף סוף לחוג את פתיחתו הרשמית של המועדון.

שוב פעם, כבכודל שנה נמצא גם הפעם מי שיפנה לקיבוץ לארח אצלנו אורחים מגרמניה. התעורר גם בהזדמנות זו ויכוח קצר, שעל אף צמצומו הצליח שמואל פ. לדחוס לתוכו את "עמדתו" האנטי גזעית, אשר אפרה אמנם מסכים אתו אך רואה דבריו שלא במקומם, כיון שאף אחד מאתנו אינו מתנגד לבקור גרמנים אצלנו מטעמים גזעיים, אלא מטעמים רגשיים בלבד, ואם קבענו את עמדתנו זו בשעתו הרי היה זה מתוך ההנחה כי כל עוד ימצא אצלנו אפילו חבר אחד בלבד שמטעמים רגשיים לא יכול לשאת התארחות גרמנים בביתו, יתחשב הקיבוץ בו, לכן הוחלט גם הפעם לוותר על התארחותם אצלנו.

בביתנו הקודם מסרנו את פנייתה של ההנהגה העליונה אלינו להקדים את יציאתם של דוגי וניצה לונצואלה, לאחר ברור במחלקה הפרסונלית ויתרה זו על דרישתה, לכן הופנתה פנייתה של ההנהגה העליונה אל הו. הפרסונלית, ודוגי יצא איפוא לשליחות עם ניצה בספטמבר, כשהיא תשתחרר מעבודתה כמטפלת.

עם התקרב מועד יציאתה של בלהה נ. לפעילות מציעה המזכירות כמחסנאית בגדים במוסד במקומה את לאה שלמון, או דושי. ההצעה על שתיהן טובא לשיחת הקיבוץ הקרובה.

במזכירות נדונה פנייתו של משה גלנצמן בעידודו של אריה ברנע, לשחררו מהוראת מלאכה במוסד בשנה הבאה ולהחזירו לנגריה, וסכמה שמשה ילמד שנה נוספת במוסד ויחד עם זאת תטפל באורח מידי בהבטחת מורה למלאכה לשנת תשכ"ה. עמדה זו של המזכירות טובא לאישור שיחת הקיבוץ.

המזכירות דנה בהחלפתו של שמלה במחסן המרכזי ומציעה במקומו את חנה סטרר, הצעת חלופין זו תובא בקרוב לשיחת הקיבוץ. כפי שזודע לנו ממקור מהימן נוטה חנה לקבל הצעה זו, ובאשר למחסנאי הזוכחי, הרי שהוא רגיל להיות מוצע תוך תקופות קצרות יחסית לשטחי פעולה שונים, חדשים לבקרים.

משרד החינוך פנה אלינו לשחרר את אלק למשך שלשה שבועות להורות בקורס למורים בדרג גבוהה. המזכירות דנה בפניה והחלטיה בחיוב.

המזכיר הבהיר בשיחת הקיבוץ את דעת הועדה לבניני צבור והמזכירות, בצורך להרכיב ועדה מורחבת יותר לטיפול בעניני המועדון לחבר, בנוסף ליעל הלמן, שתהיה העובדת הקבועה בו, הוצעו לוועדה זו, צבי שחר ויעקב מרון, שניהם הסכימו ונבחרו.

חבר ממזכירות המפלגה ביקר אצלנו ובקש לשחרר את מרדכי רוזמן לפעילות לקראת הבחירות לעיריית באר-שבע למשך ששה שבועות. דורשים שמית את מרדכי כי בעבר היה הוא שם מזכיר הסניף ומעורב יותר בבעיות הסניף באר-שבע. התקיים ויכוח קצר בדבר אפשרות שחרורו מהפרדס כאשר אריה לוינגר אינו עובד שם כיום, אך בגלל דחיפות הענין הוחלט להענות לתביעת המפלגה בחיוב.

אחרי סדרה של שיחות קיבוץ רצופות בדבר רכישת הקלנדר התקיימה בשבוע שעבר שיחת קיבוץ מסכמת, בה הוחלט ברוב קולות מכריע לאשר את תוכנית הקלנדר כפי שהיא הוצעה ע"י הנהלת המפעל ופורסמה בשעתו בחוברת המיוחדת בתוספת החלטה על הצעתו של פירי, לא להעביר פועל שכיר למפעל הקלנדר מייתר המחלקות בלי אישורה המפורש של שיחת הקיבוץ.

כן הודיע אפרה בשם ההנהלה, בתשובה לשאלתו של גיטה, כי הפועלים השכירים - במחלקות שתוצענה למכירה לאחר או בתקופת הפעלתו של המערך החדש - יוצמדו למחלקות ויותנה תנאי עם הרוכשים את המחלקות, כי יקלטו את אותם הפועלים שעבדו באותן המחלקות אצלנו, ואילו הצעתו של אברי להתנות את אישור תוכנית הקלנדר בצמצום מפורש ל-15,000 ימי עבודה במפעל זכתה לשלשה קולות בלבד ובדחתה.

לפנינו איפוא החלטה גורלית שרובם המוחלט של חברי הקיבוץ נתן ידו לה וייפה כוחה של ההנהלה לעשות ולהוציא לפועל החלטה זו. ההנהלה בצאתה לעסוק ברכישה בלתי רגילה וכבדת אחריות זו ודאי לא תראה למיותרות מלות עזוד מעשות, לכן עשו והצליתו!

שמוראל א.
P.C.

הוראת השפה האנגלית במוסד

ישנם הורים, השואלים איך זה אפשרי, שהילדים אחרי 8 שנות לימוד של השפה האנגלית אינם יודעים את השפה. עלי לציין, קודם כל, שבכל הכתות, גם באלו, שלא למדו בסדר בכתות היסוד, או שהיו להן הפרעות אחרות בלימודים ישנו מספר, אמנם קטן, שגמרו את המוסד עם ידיעה לא ראה של השפה. הם מסוגלים לקרא ספר, יסתדרו עם חומר הקשור בעבודתם ויכולים לנהל שיחה באנגלית. לדאבוני נראה לי שיהיו תמיד ילדים מועטים שלמרות לימוד מסודר - זאת אומרת בלי הפרעות, הפסקות וכו', יגמרו את המוסד בלי להגיע לתוצאות משביעות רצון. אבל תופעה זאת ידועה בכל הארצות, אם החברים יזכרו את הוראת השפה בבתי ספר בחוץ לארץ, יזכרו בוודאי, שהיו ילדים שלא הצליחו לרכוש ידיעה מספקת בשפה זרה. וזה למרות העובדה שהרבה יותר קל ללמוד שפה אירופית שניה בדרך כלל רק ילדים שבבתיהם דברו בשפה הזרה או הסבים דברו בה (גרמנית בהונגריה, למשל) ידעו את השפה על בוריה. גם כאן בארץ, ילדים שיודעים עוד שפה (אידיש, פולנית וכו') בדרך כלל לומדים הרבה יותר קל. אם אני משווה את רמת הצרפתית - בבתי ספר אוסטרליים בזמן שאני למדתי, אני רואה שהילדים שלנו יודעים יותר, אולי גם בגלל "שיטת התרגום" שהיתה נהוגה שם אשר - לפי דוח"ם בעתונות המקצועית - מביאה להשיגים פחות טובים מאשר "השיטה הישירה" הנהוגה כאן. יש לי גם לעתים אפשרות לדבר עם צעירים מארצות שונות ואין אני רואה שההישגים בארצות אלו עולים על אלו שלנו.

ליד, ששפת אמו עברית ישנם קשיים מיוחדים בלימוד האנגלית. הקשיים הם קודם כל בלימוד הכתיב, אחר כך בבנית המשפט למשל "זה ספר" (2 מלים במשפט) (4 מילים במשפט) This is a book וכו'.

ואחרון, חשוב מאד, העובדה שמלים מסוימות שהן ידועות לכל איש המדבר שפות אירופיות, שונות הן בעברית. פעם יטב על ידי חבר כאשר רשמתי מדף אחד של ספר את המלים החדשות והתברר לנו שהוא הבין ברשימה הזאת 15 מתוך 18 מלים בלי שידע אנגלית, בזמן שהצטרפתי ללמד בכתה כל אחת מ-18 המלים הללו. שמרתי את הדף ההוא והנה הרשימה.

visit	model	brilliant	arrange
protest	conversation	rapid	feminine
plan	officer	result	confidence
inspector	interest	quality	

נדמה לי שהמצב הולך ומשתפר. ישנן כתות צמוכות במוסד שבהן המצב כעת משביע רצון יותר. התנאי הראשון ללימוד סדיר של שפה הוא למודים סדירים מהתחלה. ולכן דרושים שני דברים: (1) מורה בכיתות היסוד שבקיא בטכניקה של הוראת שפה. (2) עזרה לילדים המתקשים כבר החל מהחודשים הראשונים, אולי אפילו מהשבועות הראשונים.

בכיתות יסוד שבהם לא המורה מחונך מלמד את האנגלית, יש צורך שהוא יהיה נוכח לפחות בחלק מהשעורים או שיהיה בקשר מתמיד עם המורה לאנגלית ויתן לילדים החלשים עזרה שוטפת. לפי דעתי רצוי שהורים שיודעים אנגלית, ולוא אפילו מעט, ישימו לב יום יום לשעורי הבית באנגלית ויעזרו במקרה שבניהם בין הילדים המתקשים. ישנם ילדים שאינם זוכרים בקלות מלים ועליהם לשנן מלים חדשות יותר מאשר יתר ילדי הכיתה. בדבר זה יכולים הרבה מההורים לעזור. יש לפעמים מקרים יוצאי דופן שזקוקים אפילו לעזרה מיוחדת מחוץ למסגרת הכיתה. למוד שפה כמוהו כבנייה. אם חסרים בלוקים אחדים בקומה התחתונה גם הקומה השנייה לא תוכל להבנות.

גם במוסד נחוצה עזרה לילדים המתקשים. הדבר כרוך בשעות עבודה רבות ובמאמצים נוספים של הילדים.

הלמוד בכיתות היסוד הוא חשוב עד מאד. בגיל הזה הילדים מסתגלים ומוכנים ללמוד בל פה ולזה נודעת חשיבות רבה בלמוד שפה. הם משננים כמו

I am sitting on my chair.

You are sitting on your chair.

וכו',

ורבים אחרים. מלים חדשות נלמדות בתוך משפטים. הם לומדים בגיל הזה משפטים בעל פה ביותר קלות. אחרי שלומדים שנתיים משפטים נכונים בצורה כזו, רוב הילדים מסוגלים לבנות משפטים נכונים משלהם.

התאוריה היא שילד יכול ללמוד שפה זרה בקלות ובמהירות כבתהליך הדומה לזה של ילד קטן אשר לומד את שפת אמו. ילד קטן לומד את המלה "בובה" בזה שמראים לו בובה, לא ב"תרגום" לשפה אחרת. משתדלים ליצור בכיתה תנאים דומים לאלה שבהם פעוט לומד את שפתו. מביאים לכיתה חפצים ותמונות, מציגים פעולות וכו'. ושפת הדבור בכיתה היא אנגלית.

בכיתה ז' הילדים מתחילים לקרוא ספרים. יש במוסד ספריה גדולה מאד של ספרי קריאה אשר מודרגים היטב וכל שנה מוסיפים ספרים חדשים שמופיעים בשוק. יבוא זמן שנוכל להתאים לכל ילד לפי רמת הידיעות שלו ספר מותאם לטעמו האישי. רוב הילדים מבינים עד כמה חשובה הקריאה ורבים קוראים הרבה יותר מאשר דרוש בתור שעור בית. מתחילים לקרא ספרים יפים ומעניינים בעיקר החל מכיתה ח' ויש ילדים שקוראים באנגלית לתענוגם הם. יש להסביר כאן דבר מה: הקריאה הזאת היא נוספת לספר הלמוד. בספר הלמוד כל מלה ומלה נלמדת. בספר קריאה ילד אינו מוכרח להכיר כל מלה, הוא צריך להבין את המשפט ואת הספור - כמו שקוראים גם מבוגרים בשפה זרה. רוב הילדים מחפשים מלים החוזרות ונשנות לעתים קרובות במילון. זה תלוי בילד - יש יותר מעמיק ויש שפחות. הקריאה היא אמצעי מצויין שבביל לחזור על מלים שנלמדו ובכלל אמצעי עזר בהדרגה. הקריאה החופשית מאפשרת לילדים להתקדם כל אחד לפי יכולתו וחריצותו הוא. המורה מציע את שם הספר לפי הדרגה. רוב הילדים מחזירים ספר באמצע הקריאה אם הוא קל או קשה מדי, אבל, לדאבוני, לא תמיד.

ולבסוף בקשה קטנה להורים. אנו זקוקים לתמונות רבות, מאות תמונות. אנו מבקשים כל עתון מצויר ישן (בכל השפות), לוחות השנה עם תמונות ובעיקר ספרי ילדים מיותרים או קרועים אפילו דפים בודדים מהם.

מערכות 28.6.1963

אל
מזכירות קיבוצים
העוגן - מעברות

ח.י.

במצורף הננו מעבירים לכם החלטות חבר העובדים בדבר סדרי הקיץ לחניכי המוסד.
אנו מבקשים מכם לפרסם את ההחלטות בצורה בולטת בעלון הקיבוץ ולתת לנציג המוסד רשות להודעה בנידון בשיחת הקבוץ הקרובה.

ב ב " ח

ר מ ו ת - ח פ ר
מוסד חינוכי
קבוץ מעברות.

1. כל הפעולות של הקבוצות ושל היחידים נעשות אחרי קבלת הסכמה מטעם המחנכים (מטפלות). פעולות אלו כוללות נסיעות, מסיבות וכו'.
2. המחנכים יקימו שיחות עם קבוצתם על מנת להסדיר ביצוע של פעולות - רצוי כי פגישות אלה תתקיימנה לפחות שלוש פעמים בחופשה.
3. אין רשות לאיש שאינו מוסמך לכך לטול כלי רכב מאיזה סוג שהוא - (טרקטור - עגלה וכו') לנסוע ולהסיע בו נערים. האחראים על הרכב נדרשים לשמור על כך!
4. מטעמי בטיחות רצוי כי ההורים יראו עצמם חייבים לדאוג לבילוי זמן ילדיהם בשתוף עם המחנכים לשם כך יקימו המחנכים - בעיקר בקבוצות הצעירות - שיחות בירור מוקדמות עם פרוש החופש.

* * *

מ ע ב ר ו ת

מעברות, יום 3.5.63

אל
מזכירות קיבוץ העוגן

ח.י.

קבלו את מכתבכם מה-26.4.ש.ז. בענין השימוש בכביש הפנימי שלכם ע"י חברי-נו-נהגי הצעירים.
הבאנו לתשומת לבם של הנוגעים בדבר את תלונתכם ואת תביעתנו הנמרצת שיפסיקו הנסיעות בכביש הפנימי שלכם.
נהיה לכם אצירי תודה אם תביאו בפנינו מקרה קונקרטי - אם עוד יחזור הדבר.

בב"ח נאמנה
בשם המזכירות
לוי גרינבלט.

העל / העל יהיה מקבלת של ה"ה" של "ש ב ו ל י ם"
לוי גרינבלט מקראת העל

על הגעשה בניה

בימים אלה מקבלת יעלה לידיה את הבנין ואת המוסד גם יחד, אשר בקרא "המועדון לחבר".

זה שנה שהתחלנו בבניתו ועד יום פתיחתו יושלם ע"י כל הפרטים השייכים לבנין ולריהוטו.

בכוונה לא דאגנו לאותם הסידורים וכלים אשר קשורים קשר הדוק עם תקנון הבית, עם היקף ההארכה ועם דברי הקשט, כל זה ייקבע ע"י הנהלת הבית אשר כבר נבחרה.

העבודות העומדות לפני סיומן הן: הרכבת הארונות בחדר הקריאה (לארכיון הקבוץ ולועדת התרבות) - מבוצעת ע"י הנגריה שלנו והריהוט לחדר ההצצה - מבוצע ע"י נגר חוץ. אצטבאות מתכת לאולם ולחדר ההצצה הוזמנו בחוץ, הרהיטים לחדר הקריאה כבר בדרך הביתה כ"כ האספרסו. בעבודות גיבון ושארה השתילה אחר לפי תכניותיו של שביו תבוצע צמוד לפתיחה. על תרשים המתכת לפי תכניתו של שרגא עובדים במסגריה. עד אז יושלמו. גם כבישי הגישה מדרום. פה ברצוני להסביר את תכנית השבילים והיקף ביצועים הנזכרים:

מצדו הצפוני מחובר המועדון ע"י המישטח המורחב לכביש המוביל ל-"שוייץ" ובקטע זה יושלם הגיבון עד לפינה המערבית של החפירות (ראה תכנית מצורפת של "מרכז הקבוץ"). ייבנה עוג בקטע קיר אבן באורך של 15 מ' בערך. מצדו הדרומי - לעומת זאת - אנחנו משלימים ע"י שביל רחב את הגישה למרכז כולו, אשר בו ילכו בעתיד למועדון, לחדר האוכל ולאולם. השבילים והשיפורים מבוצעים לפי התכנית הסופית וכל השטח עד למועדון יצטרף לבני ולגיבון שליד חדר האוכל הקיים.

כל הבניה והספקת חמרי בניה לאולם ואחר כך לחדר האוכל יתנהלו מצד המקלחת ומצד המרפאה. למראית עין אין יחס בין גודל השטח אותו יתפוס בעתיד המועדון במרכז כולו ובין רוחב וכמות הכבישים מצדו הדרומי המבוצעים כעת, אבל כל זה צריכים לראות כבר כחלק של מרכז הקבוץ כולו.

האולם - תכניות העבודה נתקבלו לפני חודש ימים ונבקש הצעות כספיות משלושה קבלנים גדולים. התכנון כזכור בוצע בתנאי מרכז וכמובן גם הביצוע יתנהל בתנאי מרכז. עדיין לא עובדו פרטי חשמל ובמה, אבל בשני הדברים מכינים את התכניות.

אחרי גמר החפירה בשטח (את החמר העודף נצלנו למילוי השטח המיועד לקלנדר בבית החרושת) אפשר כבר לחוש את "המרכז". הגדר בקצה החפירה מסמנת את גובה קיר המסד - בנין אבן - עליו יתנוסס בנין האולם, ובתוכו תהיה הכניסה לאולם מתחת לבמה.

את "המרכז" יסגור הבנין של חדר האוכל אשר חזיתו תתחיל אחרי קו הצריפים אם כן יתהווה מלבן של קרוב ל-4 דונם.

בזמן הקרוב נפרסם את תכניות האולם עם הדגם שלו ועם הדגם של "המרכז". עד אז תשמם המפה המצורפת את התענינות החברים.

הכרחי לדעתי שבזמן הקרוב תתכנס הועדה לבניני צבור ותתחיל לדון על כל הפרטים הקשורים עם האולם. (בדיקת פרטים פונקציונאליים, תקציב, זמן ביצוע, ציוד, ריהוט, סינמה, סידורי במה וכו').

ביחד עם בנית האולם נצטרך לבנות גם מקלט גדול אשר ישמש בעתיד גם את חדר האוכל, כי בלי זה לא נקבל רשיון בניה לאולם. התייעצנו בענין זה עם המוסד המתאים והם אישרו את השילוב של המקלט לכל בניני הציבור ואפילו את שימוש הזמני בימי שלום בתנאים מסוימים. המקום שלו יהיה בין האולם, המרפאה ובין חדר האוכל העתיד.

16 יחידות השכון נמצאים במצב מתקדם. יותר ממחצית הדירות מטויחות והשבוע ירצפו 6 דירות בנוסף לארבע המוכנות עד לריצוף קיר. בועדת המשק בחודש הקודם, בה התקיים דיון בעקבות השאלתה סוכם: